

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Foto: Skog i Röd gölen-Svart gölen natura 2000-område (översta bilden) ©Henry Stahre, tallmosse vid Röd gölens nordspets (bild nedre till vänster) ©Jens Johannesson, Lilla Svart gölen (bild nedre till höger) ©Tommy Karlsson

Bevarandeplan för Natura 2000-området Röd gölen-Svart gölen SE0230256

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Syftet är att hejda utrotningen av djur och växter samt att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Utpekandet av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att bevara de utpekade värdena i områdena långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar i vårt land regelbundet cirka 60 av de fåglar som listas i bilaga 1 i fågeldirektivet.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta görs i särskilda bevarandeplaner, men beskrivningen kan också ingå i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen finns en beskrivning av området med bevarandesyfte och bevarandemål för de naturtyper och arter som ska bevaras, och det ska framgå hur skyddet kan bidra till en gynnsam bevarandestatus för naturtyperna och arterna. Även hot mot Natura 2000-området och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Bevarandeplanen underlättar förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken genom att den ger viktig information om området till bland annat markägare, myndigheter, exploatörer och naturvårdsförvaltare.

Bevarandeplanen utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Det gäller även för de bevarandeåtgärder och den naturvårdsskötsel som kan krävas för att bevara värdena, i den mån markägare eller andra brukare inte har möjligheten eller skyldigheten via andra lagar eller avtal att göra detta (till exempel miljöersättningar). Bevarandeplanen revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras - den är ett "levande dokument". Det gör det möjligt för alla att bidra med ny kunskap och synpunkter genom att kontakta Länsstyrelsen.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Framtida naturvårdsarbete kan komma att leda till ytterligare ny kunskap som i sin tur kan leda till behov av justeringar av Natura 2000-områdets gränser, naturtyper eller arter. Vid förvaltning och tillståndsprövning är det viktigt att utgå från de befintliga värdena, inte bara de regeringsgodkända, varför det är av vikt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit bli regeringsgodkända ännu.

Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av till exempel skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Reglerna enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller i Natura 2000-områden.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka utpekade livsmiljöer eller arter i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön eller utpekade arter i området. Det är påverkan på de livsmiljöer och/eller arter som skyddas i området som är grunden för prövningen oavsett var källan till störningen ligger geografiskt. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27–29 §§). Tillståndskravet aktualiseras när en verksamhet eller åtgärd kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt, det vill säga när det finns risk för skada eller störning.

Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i Natura 2000-området behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls dock samråd med Skogsstyrelsen istället. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben (lansstyrelsen.se/ostergotland) eller kontakta en handläggare (växel: 010-223 50 00).

För verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsskötsel och naturvårdsförvaltning av ett Natura 2000-område och finns beskrivna i områdets bevarandeplan, i syfte att långsiktigt bevara de naturtyper och/eller arter som skyddas, krävs inte tillstånd.

Innehåll

Området	5
3160 - Myrsjöar	12
9010 - Taiga.....	13
9080 - Lövsumpskog	14
91D0 - Skogbevuxen myr	15
1042 – Citronfläckad kärrtrollslända, <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	16
1386 - Grön sköldmossa, <i>Buxbaumia viridis</i>	17
A104 - Järpe, <i>Bonasa bonasia</i>	19
A108 – Tjäder, <i>Tetrao urogallus</i>	20
A217 – Sparvuggla, <i>Glaucidium passerinum</i>	21
A236 – Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i>	22
A409 – Orre, <i>Lyrurus tetrix</i>	23
Kartor	24
Dokumentation	24

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Bevarandeplan för Natura 2000 - området SE0230256 Rödgölen-Svartgölen

Kommun: Norrköping

Områdets totala areal: 297,2 hektar

Markägarförhållande: Statligt

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2018-12-19

Regeringsbeslut, historik:

Regeringen föreslår att området är av gemenskapsintresse (pSCI): 2000–07

Regeringen förklarar området som särskilt skyddsområde (SPA): 2000–07

Fastställts som ett område av gemenskapsintresse (SCI): 2005–01

Regeringen förklarar området som ett särskilt bevarandeområde (SAC): 2011–03

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

3160 – Myrsjöar

9010 – Taiga*

9080 – Lövsumpskog*

91D0 – Skogbevuxen myr*

1042 – Citronfläckad kärrtrollslända,

Leucorrhinia pectoralis

1386 – Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

A104 – Järpe, *Bonasa bonasia*

A108 – Tjäder, *Tetrao urogallus*

A217 – Sparvuggla, *Glaucidium passerinum*

A236 – Spillkråka, *Dryocopus martius*

A409 – Orre, *Lyrurus tetrax*

*) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura 2000-bevarandearbete

Området

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som förekommer i området.

Prioriterade bevarandevärden:

Syftet med Natura 2000-området Rödgölen-Svartgölen är att bevara, förstärka, samt vidareutveckla ett skogsklätt sprickdalslandskap med branter, hållmarker och dalgångar med små mossar och gölar (taiga 9010, lövsumpskog 9080, skogbevuxen myr 91D0 och myrsjöar 3160). Naturvärdena som ska prioriteras är äldre och grova träd, samt den död veden i skogen.

Motivering:

Rödgölen-Svartgölen är ett område som domineras av barrskog där en stor andel av skogen är av hög ålder (äldre än 130 år) och har en naturskogsartad karaktär, vilket gynnar många djur, svampar, mossor och lavar. I området finns olika strukturer som skapar en mosaikartad naturskog med skogsklädda branter, hållmarker och dalgångar med små myrar och gölar. Miljöerna och strukturerna i dem hyser en rad olika arter, där en del är rödlistade (vedtrappmossa – *Anastrophyllum hellerianum*, hålllav – *Menegazzia terebrata*, laxticka – *Hapalopilus salmonicolor*), flertalet är signalarter för värdefull skogsmarksväxtlighet och ett antal ingår art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet (citronfläckad kärrtrolslända – *Leucorrhinia pectoralis*, grön sköldmossa – *Buxbaumia viridis*, järpe – *Bonasa bonasia*, tjäder – *Tetrao urogallus*, sparvuggla – *Glaucidium passerinum*, spillkråka – *Dryocopus martius*, orre – *Lyrurus tetrix*).

Prioriterade åtgärder:

Prioriterade bevarandeåtgärder i Rödgölen-Svartgölen natura 2000-område är att området ska få fortsätta utvecklas mot en naturskog med mycket död ved och en ”naturlig” störningsregim. De delar som anses lämpliga ska skötas (störas) med återkommande naturvårdsbränningar och resterande delar med metoder som efterliknar störningen.

Beskrivning av området

Rödgölen-Svartgölen natura 2000-område ligger direkt väster om Skriketorp en knapp mil norr om centrala Norrköping och innefattas helt av Rödgölens naturreservat. Området utgörs av ett för Kolmården representativt skogsklätt sprickdalslandskap med branter, hållmarker med små mossar och gölar insprängt i dalgångarna. En numer ovanligt stor andel av skogen är av hög ålder och har en hög grad av naturlighet vilket gynnar många djur, svampar, mossor och lavar. Genom området löper en vandringsled mot norra Ågelsjön och skogen är även en populär närrekreationsmiljö för de boende i Skriketorp.

Inom området finns inga registrerade forn- och kulturlämningar. Det historiska kartmaterialet visar att större delen av aktuellt område utgjorts av skogsmark. Skogen nyttjades exempelvis till kolning för järnbrukens räkning. Åtminstone ett tiotal kolbottnar, rester efter kolmilor, är kända inom området. På äldre kartor kallas området för Sättramarken och hörde till Bråbo häradsallmanning. Senast vid en Laga delning (ca år 1834–38) fördelades Sättramarken upp mellan ett flertal hemman och resultatet syns tydligt på Häradskartan. Norr om Gransjön har torpet Älvedal varit beläget. Torpet finns markerat på flera kartor varav den tidigaste är från år 1785 och bebyggelsen kvarligger ännu på den ekonomiska kartan från 1947. På flera historiska kartor finns en dammvall markerad i anslutning till Gransjöns utlopp. I området finns även ett immateriellt kulturarv som visar sig genom

platsnamnen på fastighetskartan ex. Gubbens backe, Kungsmossen, Johannaberget och Dalkarlskärret. Med hänvisning till ovan finns ett stort behov av fältinventering i området för att dokumentera eventuella forn- och kulturlämningar.

Vegetationen i huvuddelen av området består hållmarkstallskog, blåbärstallskog och blåbärsgranskog med små tallrismossar insprängt. En stor del av skogarna är talldominerade, till exempel på de torra hållmarkerna och på mossarna. Här har naturliga skogbränder med långa tiders mellanrum, innan människan sedan 1700/1800-talet kunnat kontrollera brand på ett effektivt sätt, gett särskilda förutsättningar för skogsekosystemets artsammansättning och dynamik. I friska-fuktiga områden, mest i dalsänkor och sluttningar mot nord eller ost, finns grandominerade skogar som sällan eller aldrig varit utsatta för brand. Här trivs istället mossor, lavar och svampar som är anpassade till en stabil skogsmiljö som inte störs av till exempel bränder. På tidigare slättermark och sluttningar norr om Gransjön i den sydöstra delen av området, finns yngre lövskog med inslag av gamla ekar.

Markväxtligheten i torra-medelfuktiga skogar domineras av renlavar, väggmossa, husmossa, blåbär, lingon och kruståtel. Här finns även ett litet inslag av typiska barrskogsörter som olika pyrolaarter, ekorrbar, harsyra, skogsstjärna och orkidén knärot (*Goodyera repens*, rödlistekategori NT). På sina håll är örnbräken dominerande. På mossarna dominerar vitmossorna i bottenskiktet och bland kärlväxterna skvattram, odon, blåbär, lingon, tuvull, tranbär och på sina ställen hjortron. Floran är avvikande i de djupa dalgångarnas lägre delar. Här finns örtrika växtsamhällen med inslag av bland annat vårärt, blåsipppa, underviol och gökärt. Även sumpskogar och andra våtmarker i dalgångarna har krävande arter som jungfru marie nycklar, hirsstar, slankstarr, skärmstarr, spädstarr och granbräken för att nämna några. Flera av arterna är signalarter för värdefull skogsmarksväxtlighet. I dalsänkorna finns flera värdefulla gölar. Karta 2 visar värdefulla naturtyper i området enligt klassificeringen i det europeiska nätverket för skyddsvärd natur, Natura 2000.

Den mest iögonfallande växtligheten på marken i området är på de flesta håll inte kärlväxter, utan olika mossor på frisk och fuktig mark och lavar på hållmarkerna. Inom reservatet finns en lång rad ovanligare mossor, lavar och svampar. Många av dessa är så kallade signalarter och ett antal är rödlistade arter (bilaga 1). Väggmossa och husmossa dominerar skogsmarken tillsammans med olika kvastmossor. I skyddade lägen finns även ganska gott om de lite ovanligare arterna mörk husmossa och skogshakmossa. På mossarna och i kärren dominerar torvbildande vitmossor av olika slag.

Hållmarkerna domineras av lavar där grå renlav, gulvit renlav, pigglav och fläckvis fönsterlav är de mest frekventa. Insprängt i lavmattorna finns ofta partier med vågig kvastmossa. På ved, barr och nedfallna kvistar finns även en rad bägarlavar. På träden dominerar blåslav, gällav, olika skägglavar och grå tagellav. I fuktigare lägen finns relativt gott om gammelgranslav, kattfotslav, skriftlav, blemlav och blodlav.

Skogen, framförallt i fuktigare delar, hyser även en rad ovanligare mossor, svampar och lavar. De flesta av dessa är knutna till död ved, lodytor eller källmiljöer. Här finns bland annat de rödlistade arterna vedtrappmossa (*Anastrophyllum hellerianum*, rödlistekategori NT), liten hornfliksmossa (*Lophozia ascendens*, rödlistekategori VU), hålllav (*Menegazzia terebrata*, rödlistekategori VU), gropticka (*Postia guttulata*, rödlistekategori NT), stor vårtrattskivling (*Clitocybe vermicularis*, rödlistekategori NT) och laxticka (*Hapalopius aurantiacus*, rödlistekategori VU).

Ingen systematisk inventering av däggdjur har genomförts i området. Det torde vara ett för barrskog representativt djurliv med bland annat älg, rådjur, hare, ekorre, mård och hare. Bäver har nyligen etablerat sig i Gransjön. Området är viktigt för skogsfåglar, bland dessa märks arterna tjäder, orre, järpe, sparvuggla och spillkråka som ingår i fågeldirektivet inom Natura 2000. Området är också viktigt för till exempel talltita, tofsmes och stjärtmes vilka är arter som ställer höga krav på sina skogsmiljöer och gynnas i barrskogar med stort inslag av lövträd, rikligt med död ved och förekomst av sumpskogmiljöer. Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*, rödlistekategori VU) har nyligen observerats i området utanför häckningstid, men området utgör också en potentiell häcklokal för denna art.

Rödgålen-Svartgörlens Natura 2000-område ingår i ett större skogsavsnitt i Kolmården som inventeras av Norrköpings kommun vad gäller häckande fåglar knutna till skog.

Ingen generell undersökning av ryggradslösa djur i reservatet har gjorts. Området är rikt på död granved och att det också är ett viktigt område för vedlevande insekter bekräftar fynd av signalarterna granbarkgnagare, bronsbjon och svart praktbagge. Även den ovanliga citronfläckad kärrtrollsländan som ingår i EU:s art- och habitatdirektiv förekommer i området, vid Rödgålen.

Vad kan påverka området negativt

Naturtyps- och artspecifika hotbilder preciseras under respektive naturtyp och art.

- Exploatering i eller i anslutning till området.
- Avverkning, röjning, gallring utgör hot genom att lämpliga strukturer förstörs eller borttages. Även åtgärder i intilliggande områden kan vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i beståndet av intresse. Undantag kan finnas där åtgärden syftar till att utveckla något annat naturvärde. Brist på kontinuerlig tillförsel av grov död ved i skogen, med tät markkontakt för fuktighetens skull, utgör ett hot mot den gröna sköldmossan (1386). Spillkråkan (A236) livnär sig exempelvis i stor utsträckning av hästmyror och missgynnas med största säkerhet av stubbrytning och GROT-uttag (Grenar Och Toppas).
- Storskaligt skogsbruk missgynnar tjädern (A108) starkt. Orren (A409) behöver ha lövrika, luckiga och flerskiktade skogar, vilka de senaste åren blivit allt ovanligare och ersatts med ensartade produktionsbarrskogar vilket missgynnar orren. I södra Sverige är omloppstiden för hyggen och ungsogar alltför kort för att kunna hysa livskraftiga bestånd av orre. Skogsbruket och näringens allt större krav på skogsråvara där lövandelen minskar, andel gran ökar och beståndet blir mer homogent är det största hotet för även spillkråkan (A236). Minskad medelålder i bestånden i intensivt brukade trakter gör att tillgången på lämpliga boträd minskar för spillkråkan. Gamla grova lövträd är även viktiga för sparvugglan (A217), som behöver håligheter i dessa eftersom de använder dem som bohål.
- Produktionshöjande åtgärder i skogsbruket, exempelvis gödsling, markberedning, plantering och användandet av främmande trädslag är negativt för naturtyperna och dess arter.
- Brist på dynamik (naturlig störning). Arter förekommer ofta bara i vissa stadier i skogens utveckling. Om den naturliga dynamiken uteblir kan det få som följd att de ingående arternas habitat försvinner. Detta gäller exempelvis brand som verkar över stora ytor (speciellt för naturtypen taiga 9010), men även andra viktiga dynamiska processer som klimat- och väderfenomen, översvämning, samt påverkan av däggdjur och angrepp av insekter och svamp. De stora brandfält med efterföljande lövuppslag som förr med regelbundna intervall skapades i den boreala zonen, och som var mycket gynnsamt habitat för orren (A409), saknas numera nästan helt eftersom naturliga bränder som regel snabbt blir släckta. I viss mån har orren erhållit en ersättningsbiotop i det storskaliga kalhyggesbruket, men med den inskränkningen att det efterföljande lövuppslaget som regel röjs och gallras bort och ersätts med barrträd.
- Viltbetesskador. Onaturligt höga stammar av älg och annat hjortvilt som kan förhindra föryngring av vissa trädslag.
- Tät granföryngring, samt igenväxning och invasion av gran i områden som inte är grandominerade är något som mer eller mindre påverkar alla naturtyperna i området. Förtätning av skogen påverkar även orren (A409) negativt, då dess födosökmiljön blir sämre.

- Främmande (invasiva) arter som lyckats etablera sig i området har potential att skada eller konkurrera ut den lokalt naturliga floran och faunan. Utsättning av främmande arter, eller fiskstammar i myrsjöar kan ändra konkurrens-förhållanden, sprida smitta och/eller orsaka genetisk kontaminering.
- Fragmentering. I den mindre skalan kan exempelvis skogsbilvägar leda till fragmentering av vissa organismers populationer, samt försvåra spridningen av dem, medan andra organismer påverkas negativt när lämpliga skogsbestånd blir alltför små och isolerade i landskapet. För tjädern (A108) är fragmenteringen av skogslandskapet och tillkomsten av stora arealer med monokulturer av tall och gran som aldrig tillåts att bli biologiskt mogna det allvarligaste hotet. Detta gäller även för järpen (A104) där avsaknad av lämpliga skogsbestånd av tillräcklig storlek missgynnar och försvårar dess spridning. För den gröna sköldmossan (1386) gör en fortsatt minskning av skog med död ved att avståndet mellan dem att de isoleras från varandra. Denna fragmentering utgör ett hot mot artens långsiktiga överlevnad.
- Dikning och större markskador inom eller i anslutning till området. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras. En störd hydrologi är särskilt allvarligt för naturtypen lövsumpskog (9080) då naturtypen i hög grad får sin karaktär av det mer eller mindre höga vattenståndet.
- Torvtäkt eller torvbrytning är negativt för naturtypen skogbevuxen myr (91D0).
- Reglering av myrsjöar (3160) påverkar vattennivåer och fluktuationer, vilket påverkar naturtypen negativt. Överdämning och/eller låga vattenstånd kan leda till erosion, försumpning och/eller igenväxning i strandzonen. Beskuggning av småvatten genom tillväxt av skog är exempelvis en sannolik hotfaktor mot enskilda populationer av citronfläckad kärrtrollslända (1042). Arten är starkt gynnad av solexponering och i behov av öppna vattenytor. Regleringskonstruktioner utgör dessutom ofta vandringshinder.
- Nedfall av kemiska ämnen. Vissa kemiska ämnen har förmågan att direkt skada organismer, men kan också påverka hela naturmiljön. Vissa kväveföreningar har exempelvis den effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen. Eutrofiering av myrsjöar där vegetationen blir så tät att inga vattenspeglar återstår är negativ för arten citronfläckad kärrtrollslända (1042) eftersom den är beroende av öppna vattenytor för äggläggning, men detta är ingen stor påverkansfaktor i Sverige. Andra skadliga ämnen är svavel- och metallföreningar.
- Tillförsel av kalk eller aska. Kan ge skador på vegetationen, främst områdets mossor och lavar. Kalkning av omgivande våtmarker förändrar de fysiska och kemiska förutsättningarna för de naturligt förekommande arterna i myrsjöarnas (3160) strandmiljöer. Kalkning av naturligt sura (icke antropogent försurade) tillflöden och sjöar påverkar förutsättningarna för de arter som är anpassade till naturligt sura förhållanden.
- Utsläpp av föroreningar från punktkälla, till exempel avlopp, industri, täkt eller annan verksamhet riskerar att försämra vattenkvaliteten i myrsjöarna (3160). Infrastrukturanläggningar kan orsaka grumling och utsläpp av miljöfarliga ämnen i diken och vattendrag uppströms. Broar och vägtrummor över in- och utflöden kan orsaka vandringshinder till och från myrsjöarna.
- Klimatförändring som orsakar den pågående trenden med torrare somrar och mindre snörika vintrar i östra Götaland. Sjunkande grundvattennivåer riskerar att göra våtmarksområden torrare på sikt, och att därmed torka ut sumpskogar.

Områdets bevarandeåtgärder

Art- eller naturtypsspecifika åtgärder preciseras under respektive art och naturtyp.

Tabell 1: En generell sammanställning av bevarandeåtgärder omnämnda i den aktuella bevarandeplanen.

Bevarandeåtgärd	När	Var	Prioritet
Naturvårdsbränning eller åtgärder med motsvarande ekologisk funktion	En gång inom tio år, därefter en till två gånger per 50 år	Främst i lämpliga delar av naturtypen *taiga (9010)	1
Naturvårdsåtgärder som kompenserar för en minskad naturlig störningsfrekvens	Vid behov	Hela Natura 2000-området men främst naturtypen taiga	1
Skapa mer död ved	Vid behov	Hela Natura 2000-området	1
Åtgärda betydande igenväxning av gran	Vid behov	Hela Natura 2000-området	2
Främja återväxten av lövträd	Vid behov	Hela Natura 2000-området	2
Skapa ett varierat trädskikt genom t.ex. plockhuggning	Vid behov	Hela Natura 2000-området	3

Reglering av skydd och skötsel:

Skydd och skötsel är reglerat i naturreservatets skötselplan (Rödgölen naturreservat, 2007) och beslut (fastställt 2007). Skötselplanen anger generellt åtgärder som gynnar eller bibehåller naturvärdena som Natura 2000-området syftar till att bevara.

För åtgärder (som påverkar naturmiljön negativt inom området) utanför eller i direkt anslutning till Rödgölen-Svartgölen Natura 2000-område, gäller inte naturreservatsföreskrifterna. Då träder Natura 2000-lagstiftningen in. Verksamheter som påverkar naturmiljön negativt inom Natura 2000-områden kräver samråd med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § MB. Vid samråd som rör skogsbruksåtgärder i skog kontaktas Skogsstyrelsen.

Eftersom skogsbruksåtgärder är förbjudna enligt reservatsbeslutet så bör det inte bli aktuellt med samråd med Länsstyrelsen angående skogsbruksåtgärder inom Natura 2000-området. Eventuellt kan andra åtgärder, som anläggning för friluftsliv eller åtgärder vid anläggning, kräva samråd om åtgärderna riskerar att skada utpekade naturvärden i Natura 2000.

Ingen ytterligare reglering av skydd och skötsel bedöms nödvändig för att uppnå bevarandemålen inom reservatsdelen. Skötselplanen för reservatet (fastställt 2007-12-14) anger generellt åtgärder som stämmer väl överens med bevarandemålen. En översyn av skötselplanen bör ske senast 2030. I samband med detta kan skötselplan och bevarandeplan med fördel slås samman, så att skötselplanen även innehåller de obligatoriska delarna för en bevarandeplan.

Markavvattning är åtgärder som utförs för att avvattna mark, för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten om åtgärderna syftar till att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål. Markavvattning kräver alltid tillstånd (11 kap. 13 § MB). I Östergötland är det dessutom förbjudet att avvattna mark vilket medför att man även behöver söka en dispens från det generella markavvattningsförbudet. Ansökan om dispens och tillstånd till markavvattning prövas i normalfallet av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen beskriver inte ingående områdets forn- och kulturlämningar, utan dessa ingår i skötselplanen för naturreservatet. Alla fornlämningar skyddas enligt kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap. 6 § kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd ”rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på

annat sätt ändra eller skada en fornlämning”. Hänsyn till forn- och kulturlämningar ska därmed tas vid åtgärder som görs för att bevara naturvärdena kopplade till Natura 2000.

Strandskyddets syfte är att bevara allmänhetens tillgänglighet samt växt- och djurlivet vid stränderna. Strandskyddet gäller vid hav, sjöar och vattendrag enligt 7 kap. 13 § i MB. Det generella strandskyddet omfattar land och vattenområden 100 meter från strandlinjen vid normalt vattenstånd. I Östergötland är strandskyddet utökat på vissa platser. Det är inte tillåtet att göra något som försämrar livsvillkoren för växter och djur eller begränsar allmänhetens tillträde till det strandskyddade området. Under vissa förutsättningar och i vissa fall kan dispens ges för en åtgärd som strider mot förbudet i strandskyddslagstiftningen.

Bevarandeåtgärder:

För mer ingående och specifika bevarandeåtgärder se skötselplanen för Rödgården naturreservat. Nedan finns de övergripande åtgärderna som behövs i området.

Området ska utvecklas mot att bli en urskogsartad naturskog med kontinuitet i trädskiktet bestående av träd i olika åldrar, samt innehållande en stor andel död ved. Vissa naturvårdsinsatser kommer dock behövas eftersom skogen i ett naturligt tillstånd utsattes för störningsprocesser som bete, brand och översvämningar och andra klimat och väderfenomen mer frekvent än vad som är förekommande idag. Att delar av området skulle påverkas av naturvårdsåtgärder i intilliggande naturtyper eller av naturligt förekommande omvälvande störningar är därför långsiktigt positivt och ska ses som en del i utvecklingen mot att bli en naturskog. Igenväxning av gran är generellt ett problem i skogsnaturtyper som inte är grandominerade. Om igenväxning av gran blir ett betydande problem i de delar som dominerats av andra trädslag ska det åtgärdas genom till exempel röjning och ringbarkning av gran.

En utav de viktigaste störningarna i naturtypen taiga (9010) är brand. Innan människan kontrollerade brandfrekvensen i landet brann taigan i Sverige med jämna mellanrum, i Östergötland brann skogen i genomsnitt med 20 – 50 års intervall. Därför bör naturtypen skötas med återkommande bränning som utgår utifrån områdets specifika geologiska och naturvårdsspecifika förutsättningar. Om delar med naturtypen taiga anses olämpliga att sköta med naturvårdsbränning ur olika synpunkter kan de skötas med metoder som efterliknar effekterna av en naturvårdsbränning, exempelvis genom frihuggning/plockhuggning av yngre träd, nyskapande av död ved och bränning av mindre ytor. Området närmast Skriketorp är olämpligt att sköta med naturvårdsbränning ur säkerhetssynpunkt och bör därför skötas med metoder som efterliknar bränning istället.

Tätare barrskogsavsnitt i anslutning till surdråg, alkärr och liknande behöver lämnas intakta och får inte dräneras. Samt gallring i barrskog som ansluter till alkärr och andra lövträdsrika partier bör inte förekomma, då detta missgynnar järpen.

Högt betestryck från klövvilt kan behöva åtgärder som förbättrar återväxten av lövträd inom hela området. En ökad lövträdsandel (främst björk) i skogsmarker är till exempel viktig för orrens (A409) överlevnad.

Det är viktigt för spillkråkan att det finns god tillgång på grov asp och tall i området (stamdiameter, i brösthöjd, bör överstiga 30 centimeter för asp och 40 centimeter för tall). Aspar och sälgar samt sjuka och döende träd bör alltid sparas. All stående död ved samt grövre trädgrenar och stammar som faller till marken ska lämnas kvar inom Natura 2000-området. Om de faller på ett ur brukningsmässigt dåligt ställe eller på delar med artrik flora kan de flyttas till annan del av området.

Tjäderspelplatser bör i möjligaste mån lämnas orörda. Om avverkning trots det måste genomföras är det angeläget att man lämnar kilar av äldre skog in mot lekens centrala delar.

Regionalt och lokalt arbete för genomförande av förebyggande åtgärder i myrsjöarna (3160) och bevarande av dem bör samordnas inom avrinningsområden. Miljökvalitetsnormer för att uppnå god ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen bör upprättas för sjöar inom Natura 2000-nätverket. Samt långsiktig förvaltning av fiskeresursen bör hanteras på beståndsnivå och gemensamt inom fiskevårdsområden.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Bevarandestatus beskriver läget för naturtyperna och arterna i landet som helhet, medan *bevarandetillståndet* beskriver aktuellt läge inom Natura 2000-området. Dessa beskrivs närmare under respektive naturtyp och art längre fram i planen. Här redovisas en sammanställning av bevarandetillståndet inom området.

Tabell 2: Naturtypsareal och förekomst av Natura 2000-arter inom Natura 2000-området. Bevarandetillståndet för naturtyperna och arterna kan klassas som okänt, dåligt, otillfredsställande, tillfredsställande eller gynnsamt. *) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura 2000-bevarandearbete. Prioriteringen kan skilja sig från prioriteringen i det specifika området.

Naturtyp/art	Hektar/Förekomst	Bevarandetillstånd	Sida
3160 – Myrsjöar	1,1	Gynnsamt	12
9010 – Taiga*	169	Tillfredsställande	13
9080 – Lövsumpskog*	5,6	Tillfredsställande	14
91D0 – Skogsbevuxen myr*	12,6	Tillfredsställande	15
1042 – Citronfläckad kärrtrollslända (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	X	Tillfredsställande	16
1389 – Grön sköldmossa (<i>Buxbaumia viridis</i>)	X	Tillfredsställande	17
A104 – Järpe (<i>Bonasa bonasia</i>)	X	Okänt	19
A108 – Tjäder (<i>Tetrao urogallus</i>)	X	Gynnsamt	20
A217 – Sparvuggla (<i>Glaucidium passerinum</i>)	X	Okänt	21
A236 – Spillkråka (<i>Dryocopus martinus</i>)	X	Gynnsamt	22
A409 – Orre (<i>Lyrurus tetrix</i>)	X	Tillfredsställande	23
Annan naturtyp	108,9		
Total areal	297,2		

Uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket samt Havs- och vattenmyndigheten. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

3160 - Myrsjöar

Arealen 1,1 hektar är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturliga sjöar och småvatten med relativt näringsfattigt vatten brunfärgat av torv eller humusämnen och ett naturligt lågt pH. Vegetationen är gles och ofta bestående av flytbladsväxter och akvatiska mossor. Stränderna består i huvudsak av myrvegetation det vill säga gles starr och flytande vitmossebestånd som i regel bildar gungfly. Naturtypen omfattar stranden upp till medelhögvattenlinjen.

Myrsjöar är normalt relativt små (ofta <10 hektar) och förekommer i hela landet, framför allt på organogena och näringsfattiga jordar i myrrika områden samt i skogslandskapet.

Myrsjöarna är naturligt lågproduktiva och vattnet är påverkat av humussyror, naturligt surt och brunfärgat. Även sjöar med lång omsättningstid (den tid vattnet stannar i sjön) som har klarare vatten men där typiska arter, strukturer och funktioner förekommer ingår också i naturtypen.

Myrsjöar som är påverkade av försurning och ökad humusbelastning ingår i naturtypen eftersom sjöns karaktär ofta består. Sjöar som sedan länge varit sänkta eller dämnda och upprätthåller vattenståndsfluktuationer med naturlig säsongsvariation ingår i naturtypen. Sjöar som är strakt påverkade av reglering eller dikning ingår normalt inte i naturtypen eftersom strukturer och funktioner då är skadade.

Bevarandemål

Arealen av myrsjöar (3160) ska vara minst 1,1 hektar i Natura 2000-området Röd gölen-Svart gölen. Den hydrologiska regimen ska vara naturlig. Det ska finnas en naturliknande vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald. Halten av näringsämnen ska vara naturligt låg (oligotrof). Sjön ska ha en naturlig strandzon och närområde det vill säga opåverkad av dikning, negativ vattenståndsreglering och skoglig kontinuitet i anslutande skog.

Fri konnektivitet (fria vandringsvägar och flöde) mellan anslutande vattensystem ska finnas, eftersom det är nödvändigt för de vattenlevande arternas spridning och fortlevnad. Typiska och karaktäristiska arter ska kunna fortleva långsiktigt i området och det ska finnas en art- och individrik förekomst av dessa arter inom insekter (till exempel trollslända); kärlväxter (till exempel starr).

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen myrsjöar återfinns i hela landet med tyngdpunkt i den boreala regionen. I jämförelse med andra vattendrag är myrsjöarna mindre känsliga för mänsklig påverkan. Påverkan på naturtypen är dessutom generellt låg och naturtypen är utbredd och talrik. Den samlade förekomstarealen i den boreala regionen är idag 145 000 hektar och ansågs statusen (2013) vara tillräcklig för att uppnå långsiktigt gynnsam bevarandestatus.

Sjöarna inom naturtypen myrsjöar i Röd gölen-Svart gölen Natura-2000 område är svagt, om alls, påverkade av dikning. Hydrologi i området har vidbehållits, strandmiljöerna är goda och vattenspeglarna är öppna. År 2013 gjordes även en restaurering i områdets södra del för att öka vattenflödet i området. Naturtypen anses därför ha ett gynnsamt bevarandetillstånd i området.

9010 - Taiga

Arealen 169 hektar är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen förekommer främst i den boreala zonen på fuktiga näringsrika marker till torra och näringsfattiga. Trädsiktets krontäckningsgrad är normalt 30–100 % och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg, ibland även med inslag av andra inhemska arter. Naturtypen taiga innefattar även brandfält och stormfällningar som då kan innebära en lägre krontäckning. Naturtypen består av äldre naturskogsartade barrskogar samt naturliga successioner efter större störningar. Det kanske viktigaste elementet för naturtypen är den döda veden som hyser en lång rad vedlevande svampar och insekter, dessutom är veden födosöks- och boplatser för många fågelarter. Naturtypen delas vanligen in i flera olika undergrupper beroende på dominerande trädslag samt successionsstadier. Naturtypen i Rödgölen-Svartgölen består av undergruppen barrblandskog.

Bevarandemål

Arealen av taiga (9010) ska vara minst 169 hektar i Natura 2000-området Rödgölen-Svartgölen. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark med ett olikåldrigt och flerskiktat trädskikt. Barrträd ska dominera naturtypen. Lövträd ska utgöra ett enstaka till måttligt inslag. Det ska finnas tämligen allmänt med grov och solbelyst död ved till exempel torrträd, hålträd, liggande stockar, halvdöda träd eller branddödade träd. Förekomsten av äldre träd ska vara måttlig till riklig och det ska finnas en föryngring av ovan nämnda arter.

Hela eller stora delar av naturtypen ska vara skogsbrandspåverkad, även andra omvälvande störningar som insektsangrepp, stormfällning eller bete ska tillåtas påverka naturtypens dynamik och struktur. Andra småskaliga naturliga processer som trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning är positivt och ska förekomma inom området. Igenväxningsvegetation (till exempel gran) ska inte tillåtas dominera i fältskiktet. Typiska och karaktäristiska arter ska kunna fortleva långsiktigt i området och det ska finnas en art- och individrik förekomst av dessa arter inom insekter (till exempel skalbaggar), mossor (till exempel blåmossa), svampar (till exempel ostticka) och lavar. Bland fåglar är järpe, tjäder och spillkråka utpekade som typiska arter för naturtypen.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen (9010) förekommer i hela landet med tyngdpunkten av utbredningen i den boreala zonen. Marker som normalt brukas som produktionsskogar tillhör ofta naturtypen taiga och det är endast i de fjällnära regionerna som det finns kvar betydande områden med äldre skog i sena successionsstadier. Naturtypen taiga (9010) har en negativ utveckling eftersom skogsbruket i marker med höga naturvärden och fjällnära skog fortsätter, dessutom har intresset för biobränslen, skogsgödslin och skogsodling med främmande trädarter ökat under senare år. Samtidigt har hänsynen vid skogsavverkning ökat och arealen skyddad skog har utökats. År 2013 var förekomstarealen av taiga i den boreala regionen 1 330 000 hektar och för att naturtypen 9010 ska uppnå gynnsam bevarandestatus behövs det uppskattningsvis 3 500 000 hektar. Bevarandestatusen för naturtypen taiga (9010) är idag dålig i den boreala regionen och utvecklingen är övervägande negativ.

Större delen av Rödgölen-Svartgölen Natura 2000-område har genom tiderna nyttjats som skogsmark, men även slätter och åkerbruk har förekommit. Nyttjandet av skogen var sannolikt intensivt under 1700- och 1800-talet, vilket minst ett tiotal kolbottnar vittnar om. Även i sen tid har området nyttjats för skogsbruk, vilket nu är förbjudet enligt reservatsbeslutet och en stor andel av skogen har börjat bli gammal (130 år). På sina håll i området finns det rikligt med död ved, men i större delen av området är det brist på död ved. Området hyser ett antal mer krävande arter och hotade arter i olika organismgrupper, samt är även habitat för typiska fågelarter (tjäder och spillkråka) för naturtypen vilka har rapporterats i området på senare tid. Bevarandetillståndet anses som tillfredställande eftersom att naturtypen börjar till större delar befinna sig i ett sent successionsstadium.

9080 - Lövsumpskog

Arealen 5,6 hektar är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen förekommer på fuktig och näringsrik mark. Det finns en påverkan från högt grundvatten och översvämning sker normalt årligen. Naturtypen finns på mineraljord, tunna torvtäckten och i vissa fall även på torvmark av lövkärrstorp eller vasstorp. Trädskiktets krontäckningsgrad är vanligen mellan 50–100 %. I södra och mellersta delarna av landet utgörs trädskiktet ofta av al. Gran och videarter kan ofta förekomma i både träd- och buskskikt.

I denna naturtyp finner man ofta en stor variation vad gäller trädslag, artstock och struktur. Denna variation kan härröra från tidigare markanvändning, naturgivna förutsättningar eller den aktiva dynamiken i bestånden. I sitt mest utvecklade stadium kännetecknas naturtypen av ett stort inslag av gamla träd och död ved. Som ett resultat av tidigare markanvändning, naturliga störningar eller andra åtgärder kan skogen befinna sig i ett yngre successionsstadium med stort inslag av yngre träd.

Naturtypen består av en fuktig till blöt skog som till vissa delar liknar svämlövskogen, men till skillnad från dessa karakteriseras fältskiktet av typiska sumpväxter beroende på det mer eller mindre permanent höga vattenståndet. Övergången mot björkklädd, skogbevuxen myr kan vara diffus, men generellt är torvtäcket i lövsumpskogen tunt och består då av lövkärrs- och vasstorp. Till följd av den fuktiga marken står träden ofta på socklar, särskilt i äldre skog. Tuvbildningen kan vara stark, och vegetationen därför varierande med ris på tuvorna och avsaknad av vegetation i de blötaste delarna. I djup skugga blir fältskiktet glest. Lövsumpskogarna har sin tyngdpunkt i södra delen av landet och förekommer främst i boreal och kontinental region.

Bevarandemål

Arealen av lövsumpskog (9080) ska vara minst 5,6 hektar i Natura 2000-området Rödgölen-Svartgölen. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark med ett olikåldrigt och flerskiktat trädskikt. Trädarten klibbal ska dominera naturtypen samt minst ett måttligt inslag av andra trädarter till exempel gran, björk och vide. Det ska minst finnas allmänt till rikligt med död ved till exempel stående stammar, hålträd, liggande stockar och halvdöda träd. Förekomsten av äldre träd ska vara måttlig till riklig och det ska finnas en föryngring av ovan nämnda arter.

Naturtypen ska inte påverkas av dräneringsåtgärder och ha en naturlig hydrologi. Omvälvande störningar som insektsangrepp, stormfällning eller bete kan påverka naturtypens dynamik och struktur. Andra småskaliga naturliga processer som trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning är positivt och ska förekomma inom naturtypen.

Typiska och karaktäristiska arter ska kunna fortleva långsiktigt i området och det ska finnas en art- och individrik förekomst av dessa arter inom kärlväxter (till exempel skärmstarr) och mossor (till exempel blåmossa). Igenväxningsvegetation av invasiva arter (till exempel gran) ska inte tillåtas dominera i naturtypen. Artsammansättningen och näringstillgången ska vara naturlig.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Sumpskogarna förekommer ofta insprängt bland andra skogstyper. Då är de dessutom ett viktigt inslag som väsentligt höjer ett områdes naturvärde. Med tanke på den historiska förlusten av naturskogar, så kan man anta att även opåverkade lövsumpskogar minskat avsevärt. År 2013 fanns det uppskattningsvis 20 700 hektar av naturtypen i den boreala regionen i Sverige, men att det för god bevarandestatus behövs minst 42 000 hektar. Största hotet är fortfarande ett storskaligt skogsbruk. Dagens sumpskogar bör bevaras med ökad naturvårdshänsyn inom skogsbruket.

Bevarandetillståndet för naturtypen i Röd gölen-Svart gölen Natura 2000-område anses som tillfredställande. Detta eftersom att skogen är olikåldrig, har träd som är gamla och mycket senvuxna, och att hydrologin i området har restaurerats de senaste åren för att öka vattenflödet. Skogen hyser en exklusiv flora av framförallt mossor och lavar men även en del ovanliga kärlväxter. Tillgången på åt dock död ved inte tillräcklig på många ställen, vilket gör att naturtypen inte har ett gynnsamt bevarandetillstånd men det finns en positiv trend åt det hållet.

91Do - Skogbevuxen myr

Arealen 12,6 hektar är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen omfattar myrar med >30 centimeter djupt torvtäcke som är fuktig-blöt med högt liggande grundvattenyta. De ska vara bevuxna med skog med en krontäckning på minst 30 %. Samtliga tallmossar räknas till denna typ, medan de skogbevuxna kärren har en krontäckning på högst 70 %. Trädskiktet domineras oftast av glasbjörk, tall och gran. Fält- och bottenskiktet domineras av ris, halvgräs, och vitmossor.

Skogbevuxen myr skiljs från andra fuktiga och våta skogstyper genom sin torvproduktion. Den skogbevuxna myren är i allmänhet surare och fattigare, medan naturtypen sumpskog visar tecken på högre näringsrikedom i form av högre träd tillväxt och åtminstone smärre örtinslag.

Ofta hittar man den skogbevuxna myren i anslutning till större våtmarksområden, och behandlas då som en del av dessa. Skogens hydrologi är naturlig och har inte haft betydande påverkan från till exempel markavvattning eller torvtäkt.

Kantzonen mellan trädklädd fattigmyr och öppen myr är ofta betydelsefull för insekter som kräver båda miljöerna. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium med undantag för de områden som har utsatts för naturliga störningsprocesser (eller motsvarande imiterade skötselåtgärd), där kan ekosystemet befinna sig i yngre successionsstadier. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen.

Bevarandemål

Arealen av skogbevuxen myr (91Do) ska vara minst 12,6 hektar i Natura 2000-området Röd gölen-Svart gölen. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark med ett olikåldrigt och flerskiktat trädskikt. Tall ska präglade naturtypen. Andra trädarter (främst glasbjörk och gran) ska utgöra ett enstaka till måttligt inslag. Det ska finnas tämligen allmänt med grov och solbelyst död ved till exempel torrträd, hålträd, liggande stockar, halvdöda träd eller branddödade träd. Förekomsten av äldre träd ska vara måttlig till riklig och det ska finnas en för yngning av ovan nämnda arter. Naturtypen ska inte påverkas av dräneringsåtgärder och ska ha en naturlig hydrologi.

Omvälvande störningar som insektsangrepp, stormfällning, brand eller bete kan påverka naturtypens dynamik och struktur. Andra småskaliga naturliga processer som trädens för yngning, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning är positivt och ska förekomma inom området. Vindskyddade skogsmiljöer med en hög och jämn luftfuktighet ska minst utgöra ett måttligt inslag samt att det ska finnas ett stabilt eller ökande torvtäcke. Igenväxningsvegetation (till exempel gran) ska inte tillåtas dominera i fältskiktet. Typiska och karaktäristiska arter ska kunna fortleva långsiktigt i området och det ska finnas en art- och individrik förekomst av dessa arter inom följande grupper: kärlväxter (till exempel starr, skvattram och tranbär) och mossor. Bland fåglar är järpe, tjäder och spillkråka utpekade som typiska arter för naturtypen. Miljön är viktig bland annat som kycklingbiotop för tjäder.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen skogbevuxen myr (91Do) förekommer i hela landet med en tyngdpunkt av utbredningen i den boreala zonen. År 2013 var förekomstarealen av skogbevuxen myr i den boreala regionen 1 880 000 hektar, vilket anses vara tillräckligt för att naturtypen ska kunna bevaras långsiktigt. Bevarandestatus för naturtypen skogbevuxen myr (91Do) anses som gynnsamt i den alpina och boreala regionen men otillfredsställande i den kontinentala regionen.

Större delen av Röd gölen-Svart gölen Natura 2000-område har genom tiderna nyttjats som skogsmark, men även slätter och åkerbruk har förekommit. Nyttjandet av skogen var sannolikt intensivt under 1700- och 1800-talet, vilket minst ett tiotal kolbottnar vittnar om. Även i sen tid har området nyttjats för skogsbruk, vilket nu är förbjudet enligt reservatsbeslutet och en stor andel av skogen har börjat bli gammal. Träden är som regel äldre än 100 år och har vuxit långsamt. Hydrologin i naturtypen är intakt och för ett par år sedan har även en restaurering gjorts i södra delen av Natura 2000-området för att öka vattenflödet. Det är dock brist på död ved i naturtypen. Därför får naturtypen anses ha ett tillfredsställande bevarandetillstånd.

1042 – Citronfläckad kärrtrollslända, *Leucorrhinia pectoralis*

Artens förekomst är inte fastställd i regeringsbeslutet

Beskrivning

Citronfläckad kärrtrollslända lever i vegetationsrika dammar, myrgölar, mindre sjöar och i deltaområden, samt i tätt bevuxna vikar av större sjöar. I södra Sverige kan arten lokalt vara tämligen allmän i igenväxande torvgravar. Förekomst av öppna vattenytor är nödvändigt under äggläggningen. Frånvaro av fisk är gynnsamt. Larven förekommer i strandnära vatten där den lever som rovdjur på vatteninsekter och kräftdjur.

Larvutveckling är som regel tvåårig, men varierar från ett till tre år beroende på klimat och födotillgång. Larverna kläcks till adult under försommaren och arten har sin flygtid från slutet av maj till mitten av juli. Vädret avgör under vilken del av som-maren som den största aktiviteten råder. En långvarig värmeperiod under försommar leder till tidigare kläckning och kortare men mer intensiv flygtid. Det omvända gäller under kall och ostadig väderlek.

De fullbildade trollsländorna är goda flygare och kan förflytta sig mer än 10 kilometer mellan olika vattensystem. Det vanliga beteendet är dock att hålla sig i närheten av uppväxtplatsen.

Bevarandemål

Arten ska fortleva inom Rödgölen-Svartölen Natura2000-område. Det ska finnas miljöer som uppfyller dess habitatkrav. Målsättningen är att den ska förekomma i området i en livskraftig population.

Bevarandeåtgärder

Vilt levande exemplar av arten är fridlyst enligt 1–4 stycket 4 § Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt störa, fånga eller döda arten, eller avsiktligt förstöra bo- och viloplatser samt att skada eller samla in ägg. Enligt 13 § Artskyddsförordningen kan vilt levande exemplar av arten samlas in under förutsättning att det behövs för att rapportera arten och under att vissa villkor uppfylls, till exempel att det aktuella beståndet inte påverkas negativt långsiktigt. Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23 § Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Citronfläckad kärrtrollslända har en tämligen vidsträckt utbredning som omfattar norra Europa, Ryssland och västra Asien. En mycket stor del av det europeiska beståndet finns i de södra delarna av Sverige, sydöstra Norge och södra Finland. Arten har försvunnit från Jylland och tydligt minskande på Själland. Utvecklingen i de kontinentala delarna av Europa är genomgående negativ. Sverige har således ett stort ansvar för denna art.

Arten har ett stort mörkertal och finns troligen på ett stort antal okända lokaler. Sedan Sveriges rapport till EU 2007 har arten påträffats på fler lokaler.

Citronfläckad kärrtrollslända förekommer i Rödgölen-Svartgölen Natura 2000-området- Den lever i vegetationsrika småvatten och är beroende av öppna vattenytor för sin äggläggning, vilket finns utspritt i området. Det kan antas att den citronfläckade kärrtrollsländan har en stabil population vid minst en av gölarna då det årligen har rapporterats fynd av större grupper av arten. Bevarandetillståndet får därför anses som tillfredställande.

1386 - Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslutet

Beskrivning

Grön sköldmossa växer på stubbar och lågor av olika trädslag, huvudsakligen i sena nedbrytningsstadier och mellan grova rötter av levande och döda träd. Arten kan i enstaka fall förekomma på ett tunt humustäcke på klippor eller block. Den växer både i barr- och lövskogar men tycks i Sverige föredra något mer näringsrika granskogar med stort inslag av lönträd. Etableringen påskyndas av högt pH, hög vedfuktighet och hög fosforhalt. Troligen gynnas sporgroningen av vattendropp från trädkronor och förna från lönträden. Intill kapslar av grön sköldmossa finner man ofta vedblekmossa, stubbspretmossa, liten räffelmossa, cypressfläta, nickmossa samt en hel del andra mossor och alger.

När växtplatsen blir övervuxen av större mossor konkurreras grön sköldmossa ut. Arten är kortlivad, men det är troligt att protonemat är flerårigt och kan ge upphov till kapslar flera år i följd. Populationer av grön sköldmossa är kortvariga, och på samma substratfläck hittar man ofta kapslar bara under något eller några år. Antalet bildade kapslar varierar kraftigt mellan olika år, och dödligheten är hög. De nya sporkapslarna börjar synas på hösten och utvecklas successivt under vintern för att slutligen mogna och släppa sporer under första halvan av sommaren. Således kan sporkapslar iakttas under stora delar av året men störst sannolikhet är det att hitta den på platser med hög luftfuktighet, särskilt torra år. Även sedan kapslarna har brutits ned kan man ibland hitta de rödaktiga knottriga kapselskaften.

Arten förväntas normalt kunna sprida sig som mest en meter vegetativt, och effektivt 1 kilometer med sporer under en tioårsperiod. De substrat som mossan föredrar är relativt kortlivade och därför är det viktigt att det finns en kontinuerlig tillgång på lämplig ved inom spridningsavstånd på varje lokal.

Bevarandemål

Arten ska fortleva inom Natura 2000-området Rödgölen-Svartgölen. Grov död ved i olika nedbrytningsstadier, främst lågor av gran, men även tall och löv, ska finnas i lämpliga naturtyper som hyser skogspartier med hög luftfuktighet. Målsättningen är att arten ska finnas på minst fem lågor samtidigt.

Bevarandeåtgärder

Vilt levande exemplar av arten är fridlyst enligt 8 § Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att i den omfattning som framgår av bilaga 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada hela eller delar av exemplar. Enligt 13 § Artskyddsförordningen kan vilt levande exemplar av arten samlas in under förutsättning att det behövs för att rapportera arten och under att vissa villkor uppfylls, till exempel att det aktuella beståndet inte påverkas negativt långsiktigt.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Grön sköldmossa förekommer främst i de sydöstra delarna av landet. År 2013 uppskattades att beståndet i boreal region återfanns på 5 000–10 000 lågor vilket anses vara tillräckligt för att arten ska kunna bevaras långsiktigt i området. Bevarandestatusen för naturtypen grön sköldmossa anses därför som gynnsamt i boreal region, tillståndet i övriga regioner är dock dåligt.

Rödgölen-Svartgölen Natura 2000-område utgörs av två djupa sänkor som skär genom reservat i nordvästlig-sydöstlig riktning. På krönen och i branterna växer gammal naturskogsartad tallskog och granskog tar vid i de fuktigare sänkorna. Rikare partier förekommer också i sänkorna. Samtliga ingående naturtyper utgör lämpliga livsmiljöer för arten; taiga (9010), lövsumpskog (9080) och skogbevuxen myr (91D0). Dock är det i dagsläget brist på död ved i området och arten hittas endast på enstaka lågor. Bevarandetillståndet får därför anses som tillfredställande

A104 - Järpe, *Bonasa bonasia*

Artens förekomst i området är inte fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Järpen trivs i tät blandskog med föryngring av främst gran och med inblandning av al, björk och asp. Hög markfuktighet och förekomst av surdråg, alkärr och bäckar gynnar arten. Lövträdsandelen i området behöver normalt vara över 10 % för att det ska vara attraktivt för järpen.

En viktig och begränsad vinterfödoresurs är alknoppar, alhången samt björkknoppar. I omedelbar anknytning till födan krävs dessutom skydd i form av tätare granpartier. Järpen är mycket stationär året om inom sitt revir (25 till 50 hektar). När ett par har etablerat sig på en plats stannar de där så länge biotopen är intakt. Liksom hos övriga skogshöns är god tillgång på insekter mycket viktig för kycklingarnas överlevnad.

Järpen är en mycket stationär stannfågel som håller sig inom sitt revir. Ungfåglar sprider sig dock endast upp till några kilometer från hemmaområdet.

Bevarandemål

Målsättningen nationellt bör vara att bevara en livskraftig population om minst 150 000 par och att arten ej försvinner från något av de län där den finns idag.

Målsättningen för järpen i Rödgården-Svartgården Natura 2000-område är att årligen förekomma i området. Det behöver finnas god tillgång på föda och lämpliga häckningsmiljöer (skog med större inslag av al, björk och asp) av tillräcklig storlek för minst ett revir i området och ytterligare lämpliga häckningsområden i närområdet.

Bevarandeåtgärder

Järpen får jagas på de tider som anges i bilaga 1 till jaktförordningen (1987:905) Övriga tider på året är den fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av järpe som är olagligt fångade eller olagligt dödade i Sverige. Där förbjuds också förvaringen av levande exemplar.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Den svenska populationen har uppskattats till drygt 120 000 par (2008). Järpen häckar i hela landet utom på Gotland och Öland. Den svenska populationen beräknas utgöra cirka 17 % av den europeiska populationen utanför Ryssland. I Sverige är den inte rödlistad, utan har statusen Livskraftig (LC).

Minst en järpe rapporteras nästintill årligen i Rödgården-Svartgården Natura 2000-område. Det finns lämpliga habitat i området eller habitat som är på väg att bli lämpliga, där det finnas god tillgång på föda och lämpliga häckningsmiljöer (skog med större inslag av al, björk och asp) av tillräcklig storlek för minst ett revir. Kunskapen om antal häckande individer är okänd, men arten förekommer relativt regelbundet i området vilket tyder på att den också använder området för häckning och födolokal. Bevarandetillståndet för järpen i Rödgården-Svartgården Natura 2000-område är troligtvis tillfredställande, men då det inte finns tillräckligt med data får det anses som okänt.

A108 – Tjäder, *Tetrao urogallus*

Artens förekomst i området är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Tjädern kräver större sammanhängande skogsområden för att den skall finnas i livskraftiga bestånd. I dessa måste ett flertal villkor vara uppfyllda. Således kräver arten vintertid förekomst av äldre successionsfaser av talldominerade skogar (äter tallbarr och tallskott), medan den sommartid påträffas i mycket varierande marker, allt från gammal bärrik skog (bl.a. är blåbärsris viktigt) som till nyupptagna hyggen. Förekomsten av våtmarker är en mycket betydelsefull faktor, då hönan under den tidiga våren till stor del livnär sig på späda skott av tuvull. Tillgången på proteinrika blad, blommor och frön bestämmer till stor del hönans möjlighet att producera ägg. Våtmarker är dessutom en viktig biotop för kycklingarna, som under de första levnadsveckorna livnär sig på insekter.

Sammanfattningsvis kan sägas att tjädern kräver stora sammanhängande skogsområden som innehåller en stor variation ifråga om successionsstadier och våtmarker (sumpskog, kärr och myr). Dessutom är arten starkt traditionsbunden till speciella lekplatser. Tjädern är en stannfågel. Arten rör sig normalt inom ett område i storleksordningen 2 500 hektar.

Bevarandemål

Målsättningen är att bevara livskraftiga bestånd i samtliga svenska län/landskap (utom Gotland) och att den totala svenska stammen inom en rimlig framtid uppgår till minst 150 000 par. Målsättningen är att det ska finnas minst sju spelande tuppar i området årligen. Det är därför viktigt att äldre grandominerade skogar och våtmarker bevaras.

Bevarandeåtgärder

Tjädern får jagas på de tider som anges i bilaga 1 till jaktförordningen (1987:905) Övriga tider på året är den fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av tjäder som är olagligt fångade eller olagligt dödade i Sverige. Där förbjuds också förvaringen av levande exemplar.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Den svenska populationen har uppskattats till 350 000 "par" (år 2010). Tjädern häckar i samtliga län utom Gotland. På Gotland har inplanteringsförsök gjorts. På norra Öland försvann de sista tjädrarna under 1980-talet. Tjädern har minskat starkt i södra Sverige under de senaste 15 åren. Arten är dock inte rödlistad. Den svenska stammen utgör ca 10 % av det europeiska beståndet (inkl. europeiska Ryssland).

I norra delen av Rödögölen-Svartgölen Natura 2000-område finns det en relativt stor tjäderspelplats, vilket verkar vara en relativt stabil spelplats med runt tio tuppar varje år. Bevarandetillståndet för arten får därför anses som gynnsam i området.

A217 – Sparvuggla, *Glaucidium passerinum*

Artens förekomst i området är inte fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Tillgång på lämpliga boplatser i form av gamla bohål från större hackspett eller tretåig hackspett. Den optimala häckningsmiljön är gammal, flerskiktad grandominerad blandskog med rik förekomst av grova lövträd (främst asp, björk och al). Sparvugglan är dock flexibel i sitt val av häckningsplats och förekommer likaväl i naturskogsbestånd som i områden med en blandning av rena produktionsbestånd och hyggen, så länge lämpliga boträd finns att tillgå. I södra Sverige hittar man den ofta på gammal, igenväxande inägomark där den häckar i bestånd av äldre asp. Tillgång på lämplig föda i form av gnagare och småfåglar. Sparvugglan är i huvudsak en stannfågel. Vissa vintrar sker mer omfattande rörelser söderut. Arten jagar över arealer i storleksordningen 150 hektar.

Bevarandemål

Målsättningen bör vara att det skall finnas förutsättningar för ett häckande bestånd av sparvuggla i hela landet nedanför fjällkedjan. Sverige bör kunna hysa 20 000 par, varav huvuddelen i de södra och mellersta delarna av landet. Vad gäller Rödgålen-Svartgölen Natura 2000-område är målsättningen att hysa minst ett revir årligen.

Bevarandeåtgärder

Sparvugglan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. I rådets förordning (EG) nr 338/97 regleras import och export samt försäljning av levande och döda exemplar av sparvuggla. Sådan import och export samt försäljning får endast ske efter tillstånd från Jordbruksverket. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder förvaring av levande exemplar av sparvuggla. Sparvugglan tillhör Statens vilt (33 § jaktförordningen (1987:905)). Exemplar som omhändertas, påträffas döda eller dödas tillfaller Staten. Sparvugglan är upptagen i Bilaga 2 (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö).

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Sparvugglan häckar i samtliga svenska landskap utom på Öland och Gotland. Arten är som vanligast i södra och mellersta Sveriges skogsbygder. Tätheterna avtar norrut och arten är sparsamt till sällsynt förekommande i det inre av Norrland. Det svenska beståndet har beräknats till mellan 12 000 och 16 000 par, vilket utgör bortemot hälften av det samlade europeiska beståndet. Huvuddelen av de europeiska sparvugglorna finns i de norra delarna (Norge, Sverige och Finland). Reliktbestånd finns i bergsskogar i Centraleuropa.

Artens beståndsutveckling är i princip helt okänd. Flera tecken tyder dock på att det skett en expansion söderut under den senare delen av 1900-talet. BirdLife International (1994) listar sparvugglan som "Säker" i Europa, men menar att det är angeläget att Europa tar ett ansvar i artens bevarande.

Sparvuggla förekommer i Rödgålen-Svartgölen Natura 2000-område, men frekvensen är okänd. Det finns ett fåtal inrapporteringar till artportalen av arten. Eftersom kunskapen om artens förekomst i området är bristande får bevarandetillståndet för arten i området anses som okänt.

A236 – Spillkråka, *Dryocopus martius*

Artens förekomst i området är i fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Tillgång på lämplig föda i form av vedlevande insekter och myror. Födosöker ofta lågt i träd, på stubbar m.m., gärna i rotrötad gran efter hästmyror.

Tillgång på lämpliga häckningsplatser, främst i form av grov asp, tall eller bok. I södra och mellersta Sverige råder ingen uttalad brist på lämpliga häckningsträd, däremot kan tillräckligt grova stammar saknas i stora delar av Norrland där skogsbruket är mera intensivt och tillväxten sämre. För att spillkråkan skall häcka måste stamdiametern i brösthöjd överstiga 30 centimeter för asp och 40 centimeter för tall. Medelåldern på utnyttjade tallar är i Småland 115 år, Uppland 170 år, Dalarna 187 år och i Gästrikland 239 år.

Spillkråkan är något av en nyckelart i boreala och nemoboreala skogsekosystem genom att den årligen producerar ett stort antal bohål lämpliga för större hålhäckande fåglar och däggdjur som inte själva förmår mejsla ut sitt bo.

Spillkråkan är en stannfågel som under sommarhalvåret i södra Sverige födosöker över arealer i storleksordningen 100–1 000 hektar. Vintertid rör sig arten över större områden. I Norrlands inland är artens hemområden troligen betydligt större än i södra Sverige.

Bevarandemål

Målsättningen är att det skall finnas ett häckande bestånd av spillkråka i hela landet nedanför fjällkedjan. Sverige bör kunna hysa minst 40 000 par, varav huvuddelen i de södra och mellersta delarna av landet. Målsättningen är att det ska finnas minst ett häckande par inom området årligen.

Bevarandeåtgärder

Spillkråkan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av spillkråka, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen). Spillkråkan är upptagen i bilaga 2 (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö).

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Spillkråkan häckar i samtliga svenska län, dock fåtaligt i Norrlands inland. Det svenska beståndet uppskattas till 29 000 par (år 2008). Detta motsvarar ungefär 10 % av det samlade europeiska beståndet. Enligt svensk fågeltaxering har spillkråkan minskat med 20–30 % under femtonårsperioden fram till 2014. Spillkråka har därför gått från Livskraftig till att rödlistas i kategorin Nära hotad (NT) från år 2015.

Rödgålen-Svartgålen Natura 2000-område ingår i ett spillkråkerevir och det rapporteras årligen fynd av spillkråka i området. Med det underlag som finns kan det antas att målsättningen för arten i området uppfylls och att bevarandetillståndet i området är gynnsamt för arten.

A409 – Orre, *Lyrurus tetrrix*

Artens förekomst i området är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Orren är de öppna markernas skogshöna och häckar på hedar och mossar samt i tidiga successionsstadier efter kalhyggen och skogsbränder. I skärgårdsmiljö häckar arten på kala skär och öar och i fjälltrakterna kan den gå upp i fjällbjörkskogen. Liksom hos övriga skogshöns är god tillgång på insekter mycket viktig för kycklingarnas överlevnad. Björkknoppar är en viktig diet under vinterhalvåret. Under sommarhalvåret är dieten mer varierad, men vegetabilier dominerar, bl.a. är blåbärsblom en viktig komponent.

Arten är en stannfågel och rör sig normalt inom ett hemområde i storleksordningen 2 500–7 500 hektar.

Bevarandemål

Målsättningen nationellt sett bör vara ett livskraftigt bestånd av minst 200 000 par och att arten inte försvinner som reproducerande från något län/landskap. Målsättningen är att det ska finna minst en spelande tupp i området årligen. Det är därför viktigt att hedar och mossar bevaras.

Bevarandeåtgärder

Orren får jagas på de tider som anges i bilaga 1 till jaktförordningen (1987:905) Övriga tider på året är den fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av orre som är olagligt fångade eller olagligt dödade i Sverige. Där förbjuds också förvaringen av levande exemplar.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Den svenska populationen har uppskattats till minst 180 000 par (år 2008). Orren häckar i samtliga län men saknas på Öland där den sista fågeln rapporterades 1969. Många uppgifter från Götaland och Svealand tyder på starkt minskande stammar under 1990-talet. Den svenska andelen av den europeiska populationen (inkl. europeiska Ryssland) är minst 20 %.

BirdLife International (1994) betecknar orren som "Sårbar" i Europa. Arten är placerad i SPEC kategori 3, vilket innebär att den globala populationen inte är koncentrerad till Europa men att arten har en otillfredsställande bevarandestatus i området.

Natura 2000-området Rödgålen-Svartgålen nyttjas årligen av orre, men frekvensen är okänd. Endast ett fynd av orre i området har rapporterats till artportalen, och den var endast en förbiflygande. Det finns dock en del fynd från de senaste åren rapporterade runt omkring själva Natura 2000-området, vilket tyder på att de även nyttjar detta område. Bevarandetillståndet för arten anses därför som tillfredsställande

Kartor

Kartor som visar områdets läge, yttergränser, naturtypernas utbredning, samt äldre ekonomiska kartor finns sist i planen.

Dokumentation

Webbsidor/databaser:

Artportalen, <https://www.artportalen.se>, (2018-01-18).

Länsstyrelsen Östergötland, <http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland>, (2018-01-18).

Naturvårdsverket, <http://www.naturvardsverket.se/>, (2018-01-18).

Skyddad natur, <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, (2018-01-18).

Skogsstyrelsen, <https://skogskartan.skogsstyrelsen.se/skogskartan/>, (2018-01-18).

Ängs- och betesmarksinventeringen (TUV), <http://www.jordbruksverket.se/>, (2018-01-18).

Riksantikvarieämbetets fornminnesregister, <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>, (2018-01-18).

Dokument:

Naturvårdsverkets vägledningsdokument för habitat och ArtDatabankens vägledningar för arter.

Wenche Eide (red.), Arter och naturtyper i habitatdirektivet - bevarandestatus i Sverige 2013, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2014.

Bevarandeplan för Rödgölen-Svartgölen Natura 2000-område, fastställd 2005-08-19.

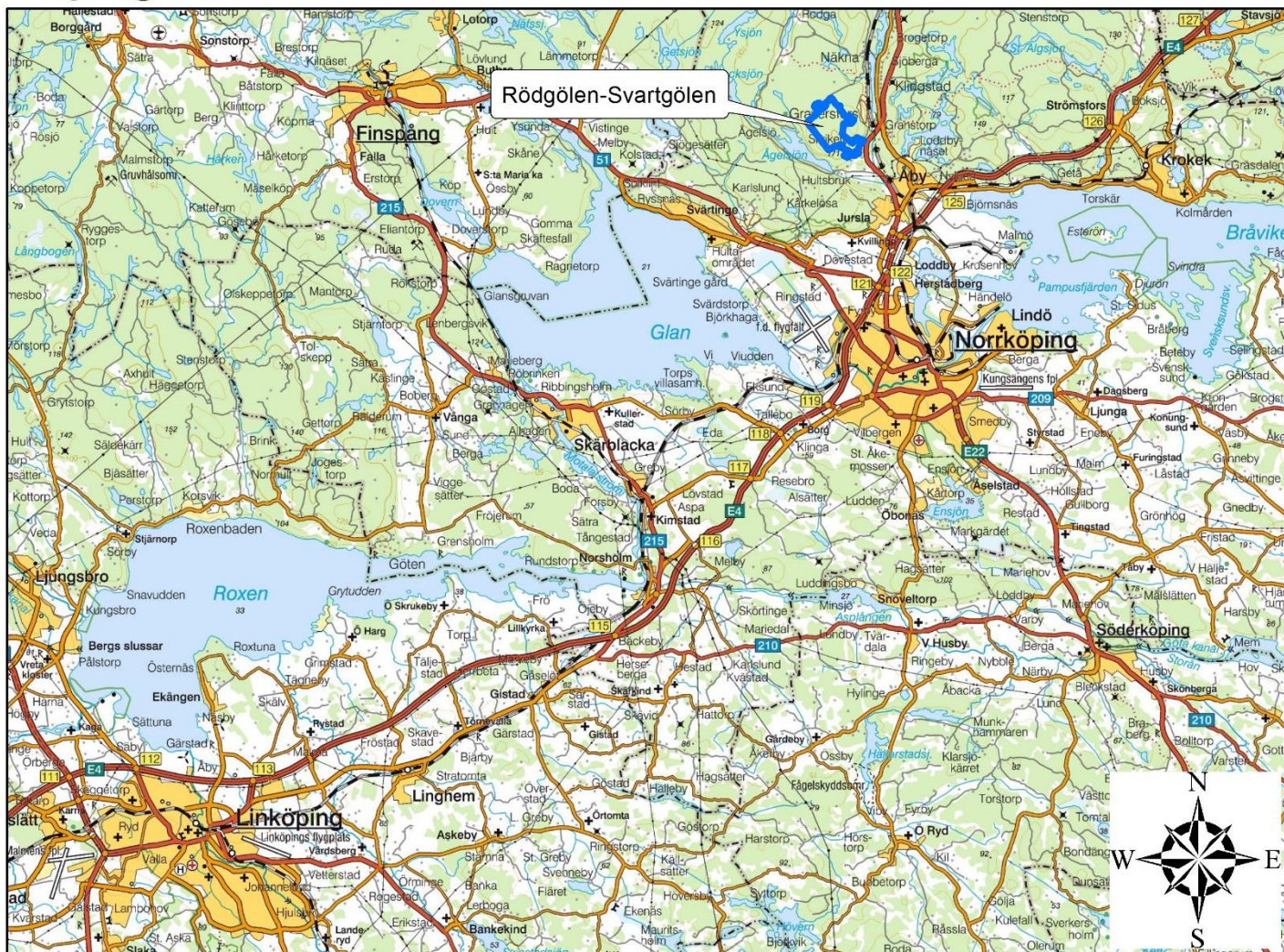
Skötselplan för Rödgölen naturreservat, fastställd 2007.

Beslut om bildande av Rödgölen naturreservat, 2007-12-14.

Bilagor:

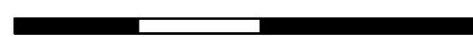
Bilaga 1. Rödlistade arter rapporterade i Artportalen 1992–2018.

Topografisk karta

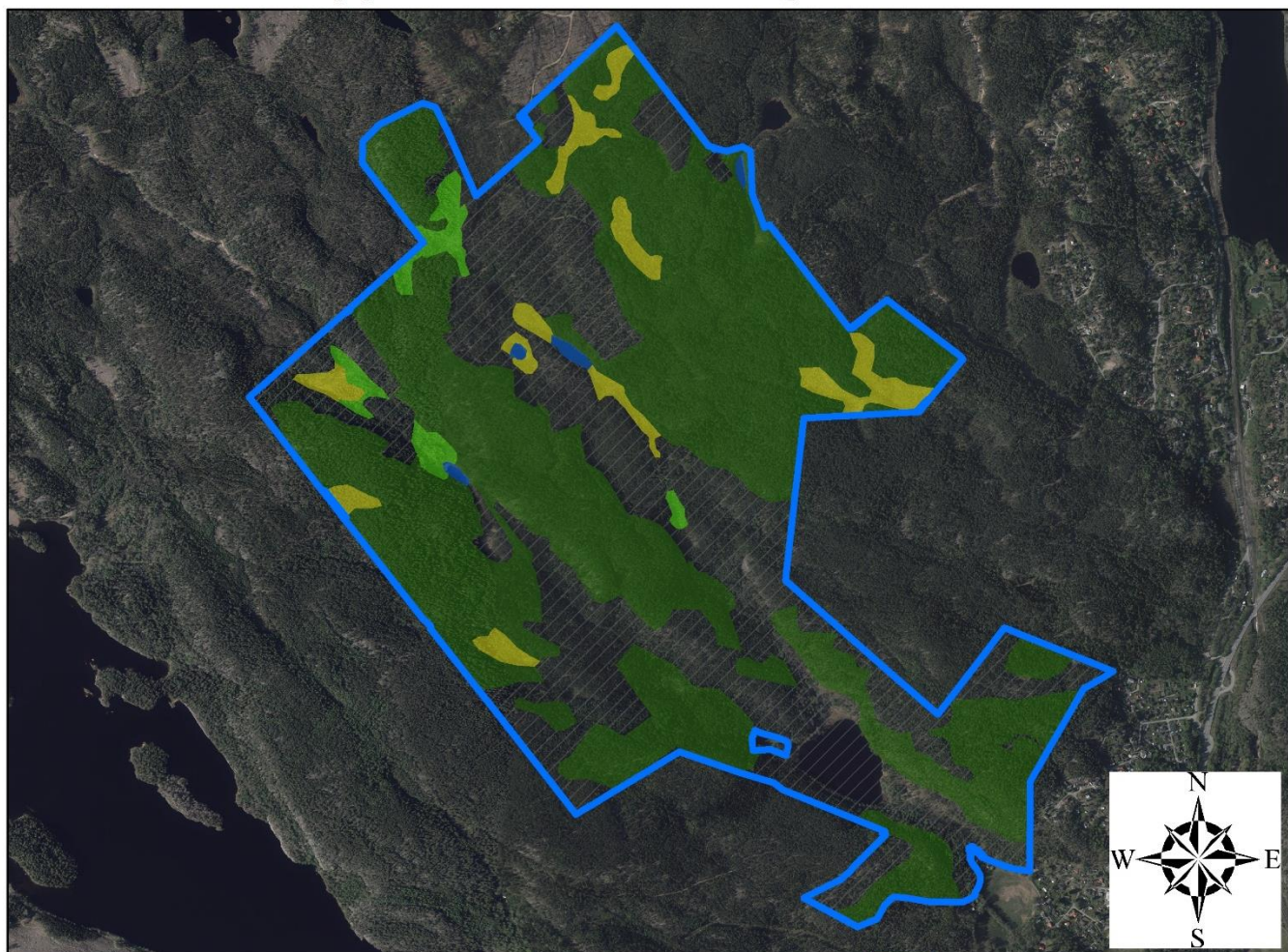
©Naturvårdsverket ©Lantmäteriet Goedatasamverkan

 Natura 2000-område

 Kilometer
0 5 10 20

Översiktskartan visar att Rödgålen-Svartgålen ligger norr om centrala Norrköping.

Natura 2000-områdets avgränsningar och N2000-naturtypernas utbredning

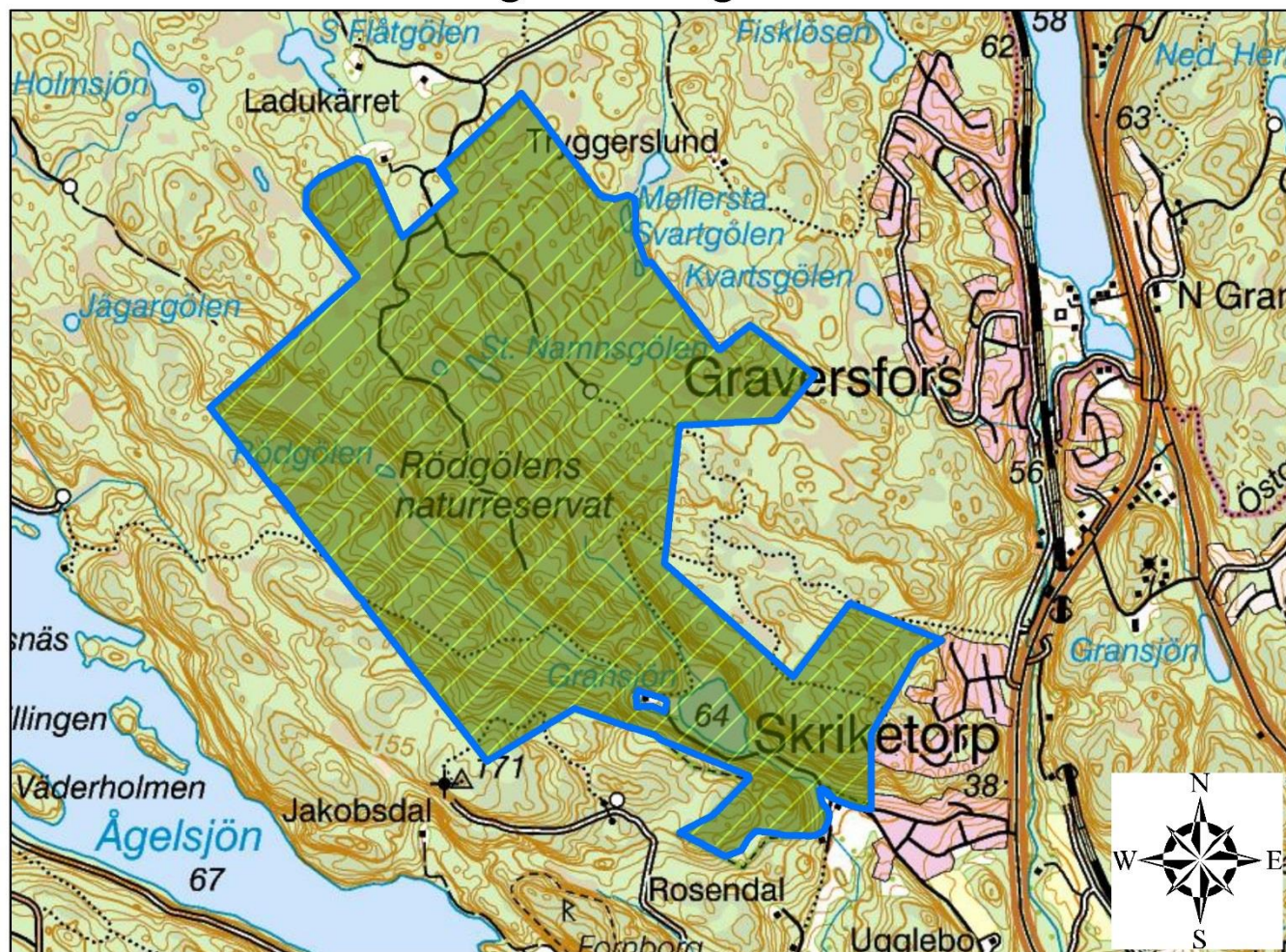
©Naturvårdsverket ©Lantmäteriet Goedatasamverkan

0 400 800 1 600 Meter

- Natura 2000-område
- Annan naturtyp
- 3160 Myrsjöar 1,1 ha
- 9010 Taiga 169 ha
- 9080 Lövsumpskog 5,6 ha
- 91D0 Skogsbevuxen myr 12,6 ha

Flygfotot visar naturtypernas utbredning i området.

Naturreseptatets avgränsningar

©Naturvårdsverket ©Lantmäteriet Goedatasamverkan

0 500 1 000 2 000 Meter

Natura 2000-område
Naturreseptat

Natura 2000-området ligger helt inom naturreseptatet Rödgölen naturreseptat.

Ekonomisk karta från 30- och 40-talet

©Naturvårdsverket ©Lantmäteriet Goedatasamverkan

 Natura 2000-område

0 400 800 1 600 Meter

En överblick på hur området såg ut i mitten av 1900-talet. Området var då, precis som idag, täckt av skog. Norr om Gransjön syns den idag övergivna bebyggelsen Älvedal vilken har belägg sedan åtminstone år 1785.

Häradskarta

©Naturvårdsverket ©Lantmäteriet Goedatasamverkan

 Natura 2000-område

0 400 800 1 600 Meter

Häradskartan, från slutet av 1800-talet, visar att nästintill hela området varit utmark täckt med barrträd. Bebyggelsen norr om Gransjön syns även här och i anslutning till den finns områden vilka tidigare brukats som slätteräng. Våtmarksområdena och de öppna vattenspeglarna har inte förändrats sedan slutet av 1800-talet.

Gul mark är åker, grön är slätteräng, vit är utmark (skog och hagmark) och blågrön är vatten. Små stjärnor visar var marken är barrträdklädd och små ringar var den är lövträdklädd.

Bilaga 1: Rödlistade arter

Tabell 3: Sammanfattande lista med rödlistade arter som noterats i Artportalen mellan 1992-2018. Rödlistekategori: NT = Nära hotad, VU = Sårbar, EN = Starkt hotad, CR = Akut hotad.

Svenskt namn	Latinskt namn	Organismgrupp	Rödlistekategori
Duvhök	<i>Accipiter gentilis</i>	Fåglar	NT
Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	Fåglar	NT
Gulsparv	<i>Emberiza citrinella</i>	Fåglar	VU
Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Fåglar	NT
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	Fåglar	VU
Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	Fåglar	NT
Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	Fåglar	NT
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	Fåglar	NT
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	Fåglar	VU
Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	Fåglar	NT
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	Fåglar	NT
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	Fåglar	VU
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	Kärlväxter	NT
Svedjenäva	<i>Geranium bohemicum</i>	Kärlväxter	NT
Hållav	<i>Menegazzia terebrata</i>	Lavar	VU
Kornknutmossa	<i>Odontoschisma denudatum</i>	Mossor	NT
Liten hornflikmossa	<i>Lophozia ascendens</i>	Mossor	VU
Vedtrappmossa	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	Mossor	NT
Linjerad plattstumpbagge	<i>Platysoma lineare</i>	Skalbaggar	NT
Bitter taggsvamp	<i>Sarcodon fennicus</i>	Svampar	VU
Gropticka	<i>Postia guttulata</i>	Svampar	NT
Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svampar	NT
Harticka	<i>Onnia leporina</i>	Svampar	NT
Kandelabersvamp	<i>Artomyces pyxidatus</i>	Svampar	NT
Laxticka	<i>Hapalopilus aurantiacus</i>	Svampar	VU
Tallticka	<i>Phellinus pini</i>	Svampar	NT
Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Svampar	NT
Veckticka	<i>Antrodia pulvinascens</i>	Svampar	NT